

ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Приймальної комісії

Губанова Т.О.

«06» лютого 2017р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

**навчальні дисципліни «Українська мова»
та «Українська література»**

для абітурієнтів за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст»
галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Ухвалено на засіданні
Предметної екзаменаційної
комісії з української мови та літератури
Протокол № 1 від «06» лютого 2017 року

Київ 2017

Пояснювальна записка

Екзаменаційна робота з української мови та літератури складається з 24 завдань. Зміст завдань відповідає чинній програмі для загальноосвітніх навчальних закладів та програмі для шкіл, ліцеїв і гімназій. Кожен варіант екзаменаційної роботи складається із завдань 2-х типів, які відрізняються за складністю та формою тестових завдань.

I тип. Завдання з вибором однієї правильної відповіді, що відповідають початковому і середньому рівням навчальних досягнень учнів. Таких завдань 16 (№- 10, 16-21). Для кожного тестового завдання з вибором відповіді подано п'ять варіантів відповідей, із яких тільки одна правильна. Завдання з вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в бланку відповідей указана тільки одна літера, якою позначена правильна відповідь. При цьому учень не повинен наводити будь-які міркування, що пояснюють його вибір. Правильне розв'язання кожного завдання оцінюється одним балом. Якщо в бланку відповідей указана правильна відповідь, то за це завдання нараховується 1 бал, якщо ж указана вступником відповідь є неправильною, то виконання завдання оцінюється в 0 балів.

II тип. Завдання на встановлення відповідності. Таких завдань 8 (№11-15, 22-24). Виконуючи їх, вступник має встановити відповідність між твердженнями, позначеними цифрами, і твердженнями, позначеними буквами, - скласти логічні пари. Завдання вважаються виконаними правильно, якщо вступник правильно встановив логічні пари. За кожен правильно позначену пару учень одержує 1 бал. Максимальна кількість балів за повністю правильно виконане завдання – 4 бали.

Максимальна кількість балів за завдання №1-24 – 48.

Переведення оцінки у балах в оцінку за 12-ти бальною системою оцінювання навчальних досягнень учнів наведено в таблиці :

Кількість набраних балів	Оцінка за 12-бальною системою	Кількість набраних балів	Оцінка за 12-бальною системою
1-4	1	25-28	7
5-8	2	29-32	8
9-12	3	33-36	9
13-16	4	37-40	10
17-20	5	41-44	11
21-24	6	45-48	12

ПРОГРАМА

З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ВСТУПНИКІВ ІЗ БАЗОВОЮ ОСВІТОЮ (9 КЛАСІВ)

На екзамені з української мови вступники повинні показати:

1. Чітке знання теоретичного матеріалу з української мови.
2. Вміння чітко розпізнавати види складних речень.
3. Упевнене володіння основними вміннями та навичками, передбаченими програмою.

Програма з української мови складається з 2-х розділів. У першому з них представлено перелік основних понять української мови, які повинні знати вступники. У другому розділі вказані основні вміння та навички, якими повинні володіти вступники.

I. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

1. Пряма й непряма мова як засоби передачі чужої мови. Заміна прямої мови непрямою.
2. Цитата як спосіб передачі чужої мови.
3. Діалог.
4. Розділові знаки при прямій мові й діалозі.
5. Синонімічність різних способів передачі прямої мови. Інтонація речень із прямою мовою, діалогом.
6. Складне речення і його ознаки. Складні речення без сполучників, зі сурядним і підрядним зв'язками.
7. Складносурядне речення, його будова й засоби зв'язку в ньому. Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення.
8. Інтонація складносурядного речення. Синонімічність складносурядних речень із різними сполучниками, а також складносурядного речення й простих речень.
9. Складнопідрядне речення, його будова й засоби зв'язку в ньому. Основні види складнопідрядних речень: з означальними, з'ясувальними, обставинними підрядними частинами (способу дії й ступеня, порівняльними, місця, часу, причини, наслідковими, мети, умовними, допустовими).
10. Синонімічність сполучникових складних, складнопідрядних і простих речень із відокремленими членами. Інтонація складнопідрядного речення.
11. Складнопідрядне речення з кількома підрядними частинами.
12. Розділові знаки між головною й підрядною частинами складнопідрядного речення.
13. Розділові знаки в складнопідрядному реченні з кількома підрядними частинами.
14. Безсполучникове складне речення. Смислові відношення між частинами безсполучникового складного речення.
15. Розділові знаки у безсполучниковому складному реченні.

- 16.Синонімічність сполучникових і безсполучникових складних речень і простих речень. Особливості інтонації складного безсполучниковогоречення.
- 17.Текст як одиниця мовлення й продукт мовленнєвої діяльності. Текст і його основні ознаки.
- 18.Структура тексту. Мікротема й абзац. Ключові слова в тексті й абзаці.
- 19.Види й засоби міжфразового зв'язку. Актуальне членування у висловлюванні: відоме й нове.

II. ОСНОВНІ ВМІННЯ ТА НАВИЧКИ

АБІТУРІЄНТ ПОВИНЕН:

1. Усвідомлювати поняття «пряма й непряма мова» як способи передачі чужого мовлення.
2. Знаходити речення з прямою й непрямою мовою, з цитатами, репліками діалогу, визначати їх особливості, виражальні можливості.
3. Правильно ставити розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі й обґрунтовувати їх, знаходити й виправляти помилки на вивчені правила.
4. Порівнювати виражальні можливості різних способів передачі прямої мови.
5. Розрізняти структурні відмінності простих і складних речень, складних речень зі сурядним і підрядним зв'язками.
6. Знаходити в тексті складносурядні речення, встановлювати смислові зв'язки між їх частинами.
7. Визначати види складних речень (сполучникові й безсполучникові), засоби зв'язку між частинами речення в складному, межі частин у складному реченні, кількість граматичних основ у ньому; розмежовувати складносурядні речення й прості речення, ускладнені однорідними членами.
8. Правильно ставити розділові знаки між частинами складносурядного речення й обґрунтовувати їх; знаходити й виправляти пунктуаційні помилки на вивчені правила.
9. Знаходити в тексті складнопідрядне речення з однією й кількома підрядними частинами.
- 10.Визначати головну й підрядну частини, види складнопідрядних речень, їх істотні ознаки, межі головної й підрядної частин, кількість частин.
- 11.Класифікувати складнопідрядні речення за значенням і будовою, засобами зв'язку в них.
- 12.Розрізняти сполучники й сполучніслова.
- 13.Розрізняти сполучники й сполучніслова.
- 14.Правильно ставити коми між частинами складнопідрядного речення й обґрунтовувати їх; знаходити і виправляти помилки на вивчені правила.

15. Конструювати складнопідрядні речення різних видів і вводити їх у тексти різних стилів.
16. Знаходити у тексті безсполучникові складні речення.
17. Визначати основні ознаки, смислові відношення між частинами безсполучникових складних речень.
18. Розмежовувати безсполучникові складні речення й сполучникові (складносурядні й складнопідрядні).
19. Розрізняти види безсполучникових складних речень за характером синтаксичних і смислових зв'язків між простими реченнями.
20. Правильно інтонувати безсполучникові складні речення.
21. Правильно ставити розділові знаки між частинами безсполучникового складного речення й обґрунтовувати їх; знаходити і виправляти пунктуаційні помилки на вивчені правила.
22. Знаходити у тексті складне речення з різними видами зв'язку, визначати його основні ознаки й структуру.
23. Аналізувати й зіставляти виражальні можливості складних речень із різними видами зв'язку й синонімічних конструкцій.
24. Усвідомлювати текст, його істотні ознаки й структурні особливості, визначати тему, основну думку тексту, виділяти ключові слова в тексті й тематичне речення в абзаці.
25. Визначати види й засоби міжфразного зв'язку, розподіляти текст на мікротеми, членувати речення у висловлюванні на відоме й нове, розрізняти спільне й відмінне між мікротемою й абзацом.

ПРОГРАМА
З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВСТУПНИКІВ ІЗ БАЗОВОЮ ОСВІТОЮ
(9 КЛАСІВ)

На екзамені з української літератури вступники повинні показати:

1. Знання життя і творчості письменника.
2. Знання змісту, теми, ідеї (мотиву), проблематики, образів художнього твору.
3. Уміння визначати, до якого літературного напрямку, роду, жанру належить художній твір.

Програма з української літератури складається з 1-го розділу, у якому представлено перелік авторів та художніх творів (відповідно до «Програми з української літератури для загальноосвітніх закладів», 9 клас).

I. ПЕРЕЛІК АВТОРІВ ТА ХУДОЖНІХ ТВОРІВ

1. «Повість минулих літ» (упорядник – Нестор Літописець).
2. Г. Сковорода «Всякому місту – звичай і права», «Бджола та Шершень», «De libertate», «Собака і Вовк».
3. І. Котляревський «Енеїда», «Наталка Полтавка».
4. Г. Квітка-Основ'яненко «Маруся».
5. Поети-романтики: П. Гулак-Артемівський «Рибалка», Є. Гребінка «Українська мелодія», В. Забіла «Соловей», М. Петренко «Небо», М. Шашкевич «Веснівка»
6. М. Гоголь «Вечір проти Івана Купала».
7. Т. Шевченко «На вічну пам'ять Котляревському», «До Основ'яненка», «Думка» («Нащо мені чорні брови...»), «Чигирине, Чигирине...», «Стоїть в селі Суботові...», «Сон» («У всякого своя доля...»), «Кавказ», «І мертвим, і живим, і ненарожденним...», «Катерина», «На панщині пшеницю жала...», «У нашім раї на землі...», «Наймичка», «Марія», «Садок вишневий коло хати...», «Доля», «Росли укупочці, зросли...», «Ісаія. Глава 35».
8. П. Куліш «Чорна рада».
9. Марко Вовчок «Інститутка».

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

1. Складносурядне речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення *Вітру на морі не було...* вибрати
 - А коли ми повернулися з екскурсії.
 - Б хоча за прогнозом і обіцяли буйного.
 - В як і очікуваного кілька днів сонця.
 - Г проте клекотав сильний прибій.
 - Д штиль радував матерів із дітьми.
2. Перед виділеним сполучником треба поставити кому в реченні (розділові знаки пропущено)
 - А Ну хто не грав його і хто не слухав?
 - Б Десь коні ржуть і глухо грають сурми.
 - В У полі сонце і в селі все залито гарячим сяйвом.
 - Г Без слова немає обнови і часу мертвіє відлік.
 - Д Вже червоніють помідори і ходить осінь по траві.
3. НЕ ТРЕБА ставити тире між частинами складносурядного речення (розділові знаки пропущено)
 - А Чимось зарадиш людині і на душі легко весь день.
 - Б Чужих два слова в пісні буде і пісня вся тоді чужа!
 - В Озався постріл над рікою і на коня схилився козак.
 - Г Давно закінчилася злива і хмари розійшлися.
 - Д Квітує жито і ячмінь колос викидає.
4. Прочитайте речення.
Чи осінь(1) чи зима(2) чи в зелені діброва(3) весни вітає дні(4) чи літо славить птах, - усе мені шумить хода твоя шовкова(5) а стан твій молодий пливе в моїх очах.
Кому треба поставити на місці всіх цифр, ОКРІМ
 - А 1
 - Б 2
 - В 3
 - Г 4
 - Д 5
5. Виділене слово є сполучником у реченні
 - А Щасливий, *хто* сни має милі.
 - Б *Скільки* голів, стільки й умів.
 - В Виспіває та щебече, *поки* місяць зійде.
 - Г Немає такого дерева, *щоб* на нього птиці не сідали.
 - Д Нещасна нація, *котра* не вміє цінувати свої таланти.
6. Складнопідрядним із підрядною порівняльною частиною є речення
 - А Згадайте в поспіху вагона, в невідворотності звикань, як рафаєлівська Мадонна у вічі дивиться вікам!
 - Б Як без раннього світання день не піде на полях, так без першого навчання до наук закритий шлях.
 - В Очі спостерігали, як подячно зітхає земля, звільнена від бур'янів, глибоко зорана, розпушена.
 - Г З дороги видно було, як вився у низині кривульками глибокий та каламутний Прут.
 - Д Ми держались за руки, підняли догори голови і слухали, як грають у цвіту бджоли.

7. Складне речення з підрядним обставинним місця утвориться, якщо частину *де кує зозуля* вписати замість крапок у реченні
- А У гаю,..., свято весни вповні.
 - Б Чекай мене біля ставу,....
 - В У тих місцях пісні,..., ліризм посилюється.
 - Г Виглядатиму тебе,....
 - Д Вислів ... є двоскладним реченням.
8. Між частинами безсполучникового складного речення треба поставити кому в рядку (розділові знакипропущено)
- А Впаде мороз на яблуневий цвіт залишимося без врожаю.
 - Б Надтужно шуміли ялиці потріскували на морозі стовбури.
 - В І диво дивне сталося із ним совість заговорила.
 - Г Сумно місяць поглядає в нього братика немає.
 - Д Прийде осінь у засіках буде хліб золотий.
9. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
- А Подивився на чисту пелену снігу, а тоді написав пальцем великими літерами: «Судив і присуд виконав я — Григорій Многогрішний. А за що — цей пес сам знає».
 - Б «Ти, Михайле, — кажу, — хоч би разочок на неї глянув. Бач, як вона до тебе світиться».
 - В Мама довго мовчить, потім зітхає і каже: «Вона любила твого тата. А ти на нього схожий...»
 - Г «Цирк? — перепитав Оверко, — Рід наш великий, голови не щитані, крім нас двох, ще троє рід носять».
 - Д Нема Січі; очерети у Дніпра питають: «Де-то наші діти ділись, де вони гуляють?»
10. Засобом міжфразового зв'язку речень є *Євген Чикаленко, як і багато інших українських патріотів, гідних пошани нащадків, залишається поки що в затінку. Постать ця по-своєму унікальна.*
- А займенник
 - Б лексичний повтор
 - В контекстуальні синоніми
 - Г однакові часові й видові форми дієслів-присудків
 - Д сполучник

11. Установіть відповідність.

<i>Вид підрядного речення</i>	<i>Приклад</i>
1 обставинне допустове	А Куди голова задумає, туди ноги понесуть.
2 обставинне умови	Б Що темніша ніч, тим яскравіші в ній маяки.
3 обставинне місця	В Коли терпінню приходить край, народ мов буря.
4 обставинне міри і ступеня	Г Держімося землі, бо земля держить нас.
	Д Не бійся правди, хоч вона гірка.

Установіть відповідність.

<i>Характеристика речення</i>	<i>Приклад</i>
1 складносурядне	А Історичні факти лишаються фактами, їх можна по-різному пояснювати, але не замовчувати.
2 складнопідрядне	Б Чорта крути за хвіст, а він радий:довший

- 12.
3	безполучникове	В	хвіст виросте.
Як добре те, що смерті не боюсь я і не питаю, чи тяжкий мій хрест.
4	складне з різними видами зв'язку	Г	Цілу ніч надворі вис хуга, плаче,
		Д	Знов зустріча земля годину літнюі дерево пахучо зацвіта.

13. Установіть відповідність (розділові знаки при прямій мові пропущено).

<i>Приклад</i>	<i>Схема речення</i>
1 Ет байдуже озвалася матуся то був не день, то сполох був, та й годі.	А А: «П!»
2 А яшень їй киває в верховітті Найкраща в світі!	Б «П», — а.
3 Це і все. Я йду помститися, Олесю сказала Христя.	В «П, — а, — п».
4 Драбиною її плещи, та добре! кричала Кайдашиха Нехай не збирає яєць на нашому горищі!	Г «П, — а: — П».
	Д «П! — а. — П!»

14. Установіть відповідність (розділові знаки припропущено).

<i>Розділовий знак</i>	<i>Речення</i>
1 кома	А Чую білі пісні лебедині над озерами пізними гаснуть.
2 тире	Б Розумний учить дурень повчає.
3 двокрапка	В Так по зимі приходять весни і по грозі сіяє синь.
4 крапка з комою	Г Ці святі простори вічні і вічний тут народживе.
	Д Шелестить пожовкле листя подібровігуляють хмари сонцеспить.

15. Іншою назвою «Повісті минулих літ» є

- А «Київський літопис»
- Б «Галицько-Волинський літопис»
- В «Початковий літопис»
- Г «Літопис руський»
- Д «Іпатіївський список»

16. Твір Г. Сковороди «Всякому місту – звичай і права» за жанром є

- А ліричний вірш
- Б ода
- В пісня
- Г балада
- Д дума

17. Нова українська література веде відлік з

- А 1794р.
- Б 1798р.
- В 1808р.
- Г 1819р.
- Д 1840р.

18. Установіть відповідність

	<i>Назва твору</i>	<i>Персонаж</i>
1	«Маруся»	А І. Брюховецький
2	«Інститутка»	Б Лейба
3	«Гайдамаки»	В Прокіп
4	Чорна рада»	Г Кий
		Д Настя

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

№	Назва	Автор	Клас	Вид-во	Рік вид.	Гриф
<i>Основні підручники та навчальні посібники</i>						
1.	Українська мова (підручник)*	Заболотний В.В., Заболотний О.В.	9	Генеза	2009	Наказ МОН № 56 від 02.02.2009
2.	Українська мова (підручник)*	Глазова О.П., Кузнецов Ю.Б.	9	Зодіак-ЕКО	2009	Наказ МОН № 56 від 02.02.2009
3.	Українська мова (підручник)*	Пентиліук М.І., Гайдаєнко І.В., Ляшкевич А.І., Омельчук С.А.	9	Освіта	2009	Наказ МОН № 56 від 02.02.2009
4.	Українська мова (підручник)*	Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т.	9	Грамота	2009	Наказ МОН № 56 від 02.02.2009
<i>Додаткові підручники та навчальні посібники</i>						
5.	Українська мова. Тестові завдання для перевірки навчальних досягнень учнів	Домарецька Г.А., Шевченко Є.Ф.	5-9	Навчальна книга - Богдан	2011	Лист ПТЗО №1.4/18-Г-373 від 29.06.2010
6.	Українська мова. Довідник. Завдання в тестовій формі	Куриліна О.В., Овчиннікова І.І., Земляна Г.І.	5-11	Абетка	2011	Лист ПТЗО №1.4/18-Г-225 від 11.04.11
7.	Український правопис. Практикум	Дудка О.О., Шевелева Л.А.	5-11	Гімназія	2011	Лист ПТЗО №1.4/18-Г-308 від 17.05.2011
8.	Українська мова. Комплексний довідник	Дудка О.О., Шевелева Л.А.	5-11	Гімназія	2011	Лист ПТЗО №1.4/18-Г-183 від 30.03.2011
9.	Українська мова та література. Довідник. Завдання в тестовій формі. ч. I	Авраменко О.М.	5-11	Грамота	2011	Лист ПТЗО №1.4/18-Г-420 від 23.06.2011
10.	Українська мова та література. Довідник. Завдання в тестовій формі. ч. II	Авраменко О.М.	5-11	Грамота	2011	Лист ПТЗО №1.4/18-Г-422 від 23.06.2011
11.	Українська мова. Довідник. 1500 завдань у тестовій формі	Авраменко О.М.	5-11	Грамота	2010	Лист ПТЗО №1.4/18-Г-368 від 29.06.2010
12.	Довідник з української мови. 5-11 класи	Тележкіна О.О.	5-11	Ранок	2010	Лист ПТЗО №1.4/18-Г-718 від 19.10.2010
13.	Шкільний довідник з української мови	Мілянєвський Е.	5-11	Астон	2010	Лист ПТЗО № 1.4/18-Г-408 від 19.10.2009
14.	Українська мова. Довідник для абітурієнтів та школярів	Дияк О.В., Прудка В.М.	5-11	ЛітераЛТД	2010	Лист ПТЗО № 1.4/18-Г-367 від 29.06.2010
15.	Сучасний український правопис. Практичний довідник	укладач Попко О.Г.	5-11	Весна	2011	Лист ПТЗО № 1.4/18-2616 від 20.10.2008
16.	Практикум з правопису з української мови	Омельчук О.А.	5-11	Грамота	2009	Лист ПТЗО № 1.4/18-2178 від 11.06.2009

№	Назва	Автор	Клас	Вид-во	Гриф
17.	Українська література (підручник)	Пахаренко В.І.	9	Генеза	Наказ МОН від 02.02.2009 № 56
18.	Українська література (підручник)	Ткачук М.П., Сулима М.М.,	9	Освіта	Наказ МОН від 02.02.2009 № 56
19.	Українська література (підручник)	Мищенко О.І.	9	Генеза	Наказ МОН від 02.02.2009 № 56
20.	Українська література (підручник)	Авраменко О.М., Дмитренко Г.К.	9	Грамота	Наказ МОН від 02.02.2009 № 56
21.	Українська література (хрестоматія)	упорядник Черсунова Н.І.	9	Весна	Лист ПТЗО від 30.06.2011 № 1.4/18-Г-505
22.	Українська література. Комплексний зошит для контролю знань	Паращич В.В.	9	Ранок	Лист ПТЗО від 25.06.2015 № 14.1/12-Г-618
23.	Українська література. Хрестоматія - довідник	Борзенко О.І.	9	Ранок	Лист ПТЗО від 25.12.2012 № 14.1/12-Г-415
24.	Українська література. Зошит	Мельникова С.І., Мацьоха Н.Л., Головатюк Л.М.	9	Абетка	Лист ПТЗО від 29.05.2014 № 14.1/12-Г-777
25.	Українська мова та література. Зошит для поточного та тематичного оцінювання	Черсунова Н.І.	9	ПЕТ	Лист ПТЗО від 05.08.2013 № 14.1/12-Г-496
26.	Українська література. Хрестоматія	Черсунова Н.І.	9	ПЕТ	Лист ПТЗО4 від 03.07.2014 № 14.1/12-Г-1081
27.	Зошит для тематичного оцінювання з української літератури	Авраменко О.М., Дмитренко Г.К.	9	Грамота	Лист ПТЗО від 28.08.2014 № 14.1/12-Г-1546
28.	Українська література. Хрестоматія	Авраменко О.М., Дмитренко Г.К.	9	Грамота	Лист ПТЗО від 02.03.2015 № 14.1/12-Г-65
29.	Українська література. Тематичні контрольні роботи	Авраменко О.М., Дмитренко Г.К.	9	Грамота	Лист ПТЗО від 02.03.2015 № 14.1/12-Г-67
30.	Зошит для контрольних робіт з української літератури	Піддубний М.А.	9	Рівненський ОШПО	Лист ПТЗО від 06.03.2014 № 14.1/12-Г-340
31.	Зошит для тематичного оцінювання з української літератури	Авраменко О.М., Дмитренко Г.К.	9	Грамота	Лист ПТЗО від 28.08.2014 № 14.1/12-Г-1546
32.	Українська література. Хрестоматія	Авраменко О.М., Дмитренко Г.К.	9	Грамота	Лист ПТЗО від 02.03.2015 № 14.1/12-Г-65